

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Justitie en Veiligheid

A photograph of a man with short dark hair, wearing a black puffer jacket and blue jeans, sitting on a rocky shore. He is looking out over a body of water towards a large bridge with a prominent white arch. The sky is clear and blue. The text is overlaid on the bottom half of the image.

Als u tijdelijk voogd
wordt over een jongere
uit het Caribische deel van
het Nederlandse Koninkrijk

Inhoud

- 4 > Gezag en voogdij
- 5 > Voogdijregeling
- 5 > Tijdelijke voogdij
- 7 > Vereisten voorafgaand aan benoeming
- 8 > In Nederland zonder tijdelijk voogd
- 8 > De Raad voor de Kinderbescherming
- 9 > De rol van de RvdK
- 11 > Meer informatie

Voor het leesgemak is de tekst in de mannelijke vorm geschreven. Overal waar *hij* staat, kunt u ook *zij* lezen. Met *ouders* worden ook ouder (eventueel met zijn of haar partner), verzorger(s) of wettelijke vertegenwoordiger(s) bedoeld. Met *kind* en *jongere* worden alle kinderen en jongeren tot 18 jaar bedoeld.

Als u tijdelijk voogd wordt over een jongere uit het Caribische deel van het Nederlandse Koninkrijk

Een jongere kan het Caribische deel van het Koninkrijk* verlaten om zonder zijn ouders in Nederland te gaan wonen. In dat geval wordt iemand aangewezen die de verantwoordelijkheid voor de jongere van de ouders overneemt: de tijdelijk voogd. Hij zal de jongere verzorgen en opvoeden en krijgt tijdelijk de voogdij over hem.

Deze brochure gaat over de tijdelijk voogd. U leest wat een tijdelijk voogd is en hoe zijn benoeming verloopt. De adviserende rol van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) bij de benoeming van een tijdelijk voogd krijgt in deze brochure speciale aandacht.

*) Het Caribische deel van het Nederlandse Koninkrijk bestaat uit de landen Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire en de bijzondere gemeenten Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Gezag en voogdij

Zolang een kind minderjarig is, hebben ouders in principe het gezag. Maar ook anderen kunnen met het gezag belast worden. Iemand die het gezag uitoefent, heeft wettelijke rechten en plichten. Zo is hij bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het kind. Als iemand anders dan de ouders het gezag uitoefent, dan heet dat in Nederland voogdij. In het Caribische deel van het Koninkrijk wordt onder voogdij ook verstaan: het gezag over een kind van alleenstaande of gescheiden ouders.

Voogdijregeling

De verplichting om een tijdelijk voogd te benoemen, komt voort uit de *Voogdijregeling Antilliaanse en Arubaanse Minderjarigen*. Deze regeling is onderdeel van een officiële overeenkomst tussen de toenmalige Nederlandse, Antilliaanse en Arubaanse ministers van Justitie over de samenwerking op het gebied van de voogdij over minderjarige Antillianen en Arubanen. De Voogdijregeling is ook na de staatkundige hervormingen in 2010 van kracht. De regeling moet voorkomen dat kinderen zich alleen en onbegeleid in Nederland vestigen, zonder dat het gezag en de verzorging en opvoeding goed geregeld wordt.

Tijdelijke voogdij

Een tijdelijk voogd heeft het gezag over een jongere uit het Caribische deel van het Koninkrijk die zonder zijn ouders in Nederland woont. Als wettelijk vertegenwoordiger is de voogd verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van de jongere. Een tijdelijk voogd wordt officieel benoemd door een rechter.

Als een jongere het Caribische deel van het Koninkrijk verlaat en zonder zijn ouders in Nederland gaat wonen, kunnen zijn ouders het gezag niet uitoefenen. Ook kunnen zij niet zorgen voor de verzorging en opvoeding. Zij moeten die verantwoordelijkheden daarom overdragen aan iemand in Nederland: een tijdelijk voogd. Dat geldt ook voor een jongere die in Nederland blijft, terwijl zijn ouders langere tijd naar het Caribische deel van het Koninkrijk (terug)gaan.

De tijdelijk voogd is de wettelijk vertegenwoordiger van de jongere en is verantwoordelijk voor zijn verzorging en opvoeding. Ook verricht hij officiële handelingen namens de jongere, zoals het ondertekenen van belangrijke documenten. Verder beheert hij zijn financiën. Als de tijdelijk voogd de verzorging van het kind op zich neemt, heeft hij recht op kinderbijslag voor de verzorging van de jongere.

Wie kan tijdelijk voogd worden

Iedereen die achttien jaar of ouder is en niet onder curatele staat of aan een geestelijke stoornis lijdt, kan tijdelijk voogd worden. Ouders kunnen zelf voorstellen aan wie zij de tijdelijke voogdij over hun kind willen toevertrouwen. De Voogdijraad

van het Caribische deel van het Koninkrijk bepaalt of de persoon van hun keuze benoemd kan worden.

Benoeming en beëindiging

Een tijdelijk voogd wordt benoemd door de rechter van het Caribische deel van het Koninkrijk. De tijdelijke voogdij eindigt automatisch als de jongere achttien jaar wordt of trouwt voor die leeftijd. De tijdelijke voogdij wordt officieel beëindigd:

- als de jongere teruggaat naar het Caribische deel van het Koninkrijk;
- bij gezinshereniging (in Nederland of in het Caribische deel van het Koninkrijk);
- als de tijdelijk voogd zijn taak niet langer kan of wil uitoefenen.

In deze situaties moeten de ouders of de tijdelijk voogd een schriftelijk verzoek tot beëindiging indienen bij de rechtbank. Vervolgens geeft de rechter de ouders het gezag terug of benoemt hij een andere tijdelijk voogd.

Inschrijving in gezagsregister

De officiële benoeming van de tijdelijk voogd moet in Nederland in het zogenoemde gezagsregister vermeld worden. Daarom stuurt de rechter uit het betreffende land of de betreffende gemeente een kopie van deze benoeming aan de rechtbank van Amsterdam. Als de minderjarige in Nederland is geboren, gaat de kopie naar de rechtbank van het arrondissement waarin zijn geboorteplaats valt. Pas als de benoeming van de tijdelijk voogd in het gezagsregister is opgenomen, is de tijdelijke voogdij officieel.

Vereisten voorafgaand aan benoeming

Een jongere kan pas naar Nederland vertrekken, als de Voogdijraad van het land of gemeente waar de jongere vandaan komt een *Verklaring van geen bezwaar* heeft afgegeven. Hierin staat wie in Nederland met de tijdelijke voogdij van de jongere wordt belast. De Raad voor de Kinderbescherming doet op verzoek van de Voogdijraad onderzoek naar de tijdelijk voogd.

Voordat hun kind naar Nederland vertrekt, moeten de ouders een *Verklaring van geen bezwaar* aanvragen. Zij kunnen daarvoor een verzoek indienen bij de Voogdijraad in het Caribische deel van het Koninkrijk waar zij wonen. De Voogdijraad doet vervolgens een beroep op de Raad voor de Kinderbescherming om na te gaan of de verklaring kan worden afgegeven. De RvdK doet onderzoek naar de voorgestelde tijdelijk voogd en rapporteert aan de Voogdijraad. (Lees meer over dit onderzoek in het hoofdstuk *De rol van de Raad voor de Kinderbescherming* op pagina 9).

De Voogdijraad geeft vervolgens een *Verklaring van geen bezwaar* af, maar kan deze ook weigeren. Na afgifte van de verklaring verzoekt de Voogdijraad de rechter uit het betreffende land of de betreffende gemeente om de tijdelijk voogd in Nederland te benoemen. Pas daarna kan de jongere, mét de verklaring, naar Nederland vertrekken om bij zijn tijdelijk voogd te gaan wonen.

Met de *Verklaring van geen bezwaar* kan het kind zich laten uitschrijven uit het Caribische deel van het Koninkrijk en zich bij een Nederlandse gemeente laten inschrijven. Deze inschrijving is nodig om in Nederland kinderbijslag of studiefinanciering aan te vragen. Een verklaring is dus in het belang van het kind en van de tijdelijk voogd.

In Nederland zonder tijdelijk voogd

Soms is een jongere al in Nederland zonder dat de tijdelijke voogdij geregeld is. Dat moet dan zo spoedig mogelijk in orde gemaakt worden.

- Als pas kort voor het vertrek van de jongere een verzoek om een Verklaring van geen bezwaar wordt ingediend, dan moet de aanvraagprocedure voor deze verklaring in Nederland voortgezet worden.
- Als geen verklaring is aangevraagd, dan start de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek om de tijdelijke voogdij zo snel mogelijk te regelen. De RvdK neemt contact op met de Voogdijraad van het Caribische deel van het Koninkrijk, die de ouders zal benaderen.

Raad voor de Kinderbescherming

Een kind is voor zijn ontwikkeling afhankelijk van zijn ouders. Zij moeten hun kind verzorgen en opvoeden zodat hij kan uitgroeien tot een zelfstandige volwassene. Als ouders die verantwoordelijkheid niet (kunnen) dragen, komt het recht van het kind op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling in de knel. In dat geval heeft de Raad voor de Kinderbescherming als overheidsorganisatie de taak om dit recht van het kind te waarborgen.

De rol van de RvdK

De Raad voor de Kinderbescherming doet twee keer een onderzoek naar de beoogd tijdelijk voogd. Het eerste onderzoek is bedoeld om na te gaan of de tijdelijk voogd geschikt is voor zijn taak. Bij het tweede onderzoek gaat de RvdK na of hij zijn taak ook echt goed uitvoert.

Het eerste onderzoek

Om te kunnen beoordelen of een *Verklaring van geen bezwaar* kan worden afgegeven, verzoekt de Voogdijraad de RvdK voor de Kinderbescherming om onderzoek te doen. De RvdK onderzoekt dan of de voorgestelde tijdelijk voogd de taak op zich kan en wil nemen. Ook kijkt de RvdK of de tijdelijk voogd en zijn eventuele gezin geschikt zijn om het kind in huis te nemen. Verder worden mogelijke risicofactoren onderzocht. De RvdK gaat na of het kind schade kan ondervinden van zijn verblijf bij de tijdelijk voogd. Zo wordt gekeken naar de financiële situatie en de huisvesting. De RvdK informeert vervolgens de Voogdijraad in een rapport over het resultaat van het onderzoek. Daarna neemt de Voogdijraad een besluit over het afgeven van de *Verklaring van geen bezwaar*.

Het gesprek

Een belangrijk onderdeel van het (eerste) onderzoek is het gesprek dat een medewerker van de RvdK heeft met de tijdelijk voogd. Dit gesprek vindt plaats op het kantoor van de RvdK of bij de voorgestelde tijdelijk voogd thuis. Aan de orde komen bijvoorbeeld de woning, het gezin, het vervangend ouderschap, het contact met de ouders en de financiën.

De RvdK stelt vragen als:

- Hoe ziet u uw rol als vervangend ouder?
- Wat vinden uw partner en eventuele kinderen van de komst van het kind?
- Heeft u met de ouders afspraken gemaakt over hoe u hen informeert over (de ontwikkeling van) hun kind?
- Dragen de ouders bij in de kosten die u voor het kind maakt?

Tijdens het gesprek kan de tijdelijk voogd zelf ook vragen stellen over bijvoorbeeld de opvoeding, de financiën en andere praktische zaken.

Bronnen

De RvdK raadpleegt voor het onderzoek informatiebronnen.

- De RvdK vraagt de gegevens op uit de Gemeentelijke Basisadministratie (het bevolkingsregister) van alle bewoners die ingeschreven staan op het adres van de tijdelijk voogd.
- De RvdK vraagt over alle bewoners van twaalf jaar en ouder informatie op uit het Justitieel Documentatie Register. Dit systeem geeft informatie over onder andere strafbare feiten, geldboetes en gevangenisstraffen.

Het rapport

Binnen zes weken na ontvangst van het verzoek van de Voogdijraad is het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming over het onderzoek klaar. De tijdelijk voogd krijgt de gelegenheid om het rapport in te zien; eventuele opmerkingen worden toegevoegd. De Raad voor de Kinderbescherming stuurt het definitieve rapport vervolgens naar de Voogdijraad.

Het tweede onderzoek

Drie maanden na de komst van de jongere naar Nederland, doet de RvdK opnieuw een onderzoek om na te gaan of de tijdelijk voogd daadwerkelijk in staat is zijn taak uit te oefenen. Een raadsonderzoeker praat dan met de tijdelijk voogd en de jongere.

Wanneer de jongere op school zit, neemt de RvdK contact op met de mentor of leerkracht voor informatie over de schoolresultaten. Ook het gedrag van de jongere en het contact tussen de school en de tijdelijk voogd wordt besproken.

De raadsonderzoeker stelt vragen als:

- Hoe heeft de jongere zich aangepast aan de nieuwe situatie?
- Welke regels gelden, wat gebeurt er als de jongere zich daar niet aan houdt?
- Heeft de tijdelijk voogd of de jongere behoefte aan ondersteuning?

Het rapport

De bevindingen van de gesprekken legt de raadsonderzoeker vast in een rapport. De tijdelijk voogd en de jongere kunnen het rapport inzien. Als blijkt dat er sprake is van een zorgelijke situatie, kan de RvdK de tijdelijk voogd doorverwijzen naar de vrijwillige hulpverlening of adviseren over verplichte hulpverlening.

Meer informatie

> Vragen?

Heeft u nog vragen over het werk van de Raad voor de Kinderbescherming? Stel deze aan de medewerker van de RvdK met wie u contact heeft. Of neem contact op met een locatie in uw omgeving: de adressen en routebeschrijvingen van de locaties staan op www.kinderbescherming.nl.

> Andere brochures:

Over het werk van de RvdK:

- *Over de Raad voor de Kinderbescherming - Ieder kind heeft recht op bescherming*

Deze en andere brochures van de RvdK zijn verkrijgbaar via:

- www.kinderbescherming.nl
- alle locaties van de RvdK

Dit is een uitgave van

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Raad voor de Kinderbescherming | Landelijke Staf Organisatie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.kinderbescherming.nl

November 2017

Aan de informatie in deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.